

heller købe nogen af deres Fornødenheder af hvilken som helst Art hos nogen anden end den danske Stat, saa have vi den allerstærkeste moralske Forpligtelse til ogsaa at styre dette Folk saaledes, og det maa være en Æressag for os at regere over dette Folk, som vi have tiltaget os en saadan vidtgaende Magt over, saaledes, at vi med Sandhed kunne sige, at ingen anden Nation vilde opfylde sine Forpligtelser overfor dette Folk bedre end vi.

Destoværre have vi ikke altid haft dette for Øje. Jeg skal tillade mig ganske kort at give nogle Antydninger af, hvordan det gik til, at vi oprindelig kom i Forbindelse med Grønland. Jeg skal ikke vende tilbage til Oldtidens første Kolonisation, men skal blot minde om, at paa Christian IV.s Tid begyndte man igen at gøre Forsøg fra Danmark paa at kolonisere Grønland. I 1605 blev der udsendt 3 Skibe til Grønland, og de handlede med Grønlænderne, men ingeniunde paa den Maade, at de Danske havde Grønlændernes Fordel for Øje. Det er saaledes oplyst, at de tilegnede sig Varer til 2—3 Rdlr.s Værdi blot for et Søm, saa de handlede i høj Grad ubilligt overfor Grønlænderne. Men som en Ting, der karakteriserer hele Maaden, hvorpaa vi opførte os den Gang, skal jeg nævne, at da man var færdig med at handle med Grønlænderne og skulde til at rejse hjem, tog man to Kajakker med Grønlændere i, som laa ved Skibssiden, og hejsede dem op for at beholde dem. Uden videre røvede man to Grønlændere for at tage dem med hjem og fremvise dem som Museumsgenstande her i København. Disse Grønlændere opførte sig af Rædsel og Harme som vilde Dyr, og for at tæmme dem bandt man dem til Masten og skød Kanoner af over Hovedet paa dem, og det lod til at hjælpe, det tæmmede dem virkelig, og inden de kom til København, vare de i den Grad tæmmede, at de paa et Nik af Kaptajnen hoppede om paa Dækket og gik op i Takkelagen. I de følgende Aar sendte man igen Skibe derop, fuldstændig i egennyttig Hensigt. Man havde hørt noget om, at der var Sølverts, og det vilde man tilegne sig noget af. Man tog ikke alene af Sølvertsen, der for øvrigt ikke viste sig at være værdifuld, men man røvede ikke mindre end 5 Grønlændere, som man tog hjem; de døde alle sammen af Hjemve. I 1636 var der en Ekspedition der oppe, som troede at have fundet noget Guldsand. Henrykte herover opgave de straks Ekspeditionens øvrige Formaal og toge en

Ladning af dette „Guldsand“, som imidlertid, da de kom til Danmark, viste sig at være aldeles værdiløst. Men for at blive i Traditionen, røvede denne Ekspedition to Grønlændere, hvoraf den ene sprang over Bord og druknede, den anden kom med til København. Senere i det 17de Aarhundredes sidste Halvdel blev der sendt flere Ekspeditioner, som virkelig ikke opførte sig bedre. Saa endelig 1710 var det, at Hans Egede undfangede Ideen om i Missionsøjemed at drage til Grønland, og i 1721 naaede han derop. Det er ham, der ikke alene er Stifter af den grønlandske Mission, men det er ogsaa ham, der har lagt Grund til den grønlandske Handel, idet han for overhovedet at kunne eksistere deroppe maatte rejse langs Kysten og købe af Grønlændernes Produkter. Han fik etableret et Handelskompagni i Bergen, der understøttede ham i 5 Aar, men i 1726 blev dette opløst. Efter mange Vanskeligheder blev det da saaledes, at den danske Regering traadte til. Jeg skal om den danske Regerings første Kolonisation paa Grønland tillade mig at oplæse noget af den betydeligste Forfatters Bog, der har beskæftiget sig med Grønland. Det ærede Medlem for Esbjerg (Bluhme) undskylder gerne, at jeg kalder Dr. Rink den betydeligste Mand, der har beskæftiget sig med grønlandske Forhold, deri skal ikke ligge nogen Under vurdering af det fortræffelige Arbejde, som det ærede Medlem har skrevet om Grønland, og som nyder den største Anseelse den Dag i Dag, uagtet det er 40 Aar siden, det er skrevet, men for at man ikke skal tro, at jeg her staar og gør mig skyldig i Overdrivelse eller urigtig Skildring, skal jeg tillade mig med den højtærede Formands Billigelse at oplæse noget af Dr. Rink om, hvorledes han skildrer i andet Bind af sit i 1857 udkomne Værk om Grønland den første Kolonisation, der fandt Sted, da man skulde komme Egede til Hjælp. Han skriver saaledes: „Regeringen blev da nødt til alene at overtage Landets Besejling og Missionens Vedligeholdelse, hvilket den fortsatte i 7 Aar, men desværre paa en uheldig Maade, ved at etablere en kostbar Administration samt kostbare og unyttige, efter europæiske Forhold afpassede Institutioner i Stedet for at sætte Koloniens produktive Kræfter i Virksomhed; den blev derved til et Hoved uden Krop og var nærvædet at tage sin bedste Støtte og ganske at gaa til Grunde. Først udsendtes en kongelig Kommissarius, som skulde undersøge,